

44985

UTVA

KRAGULJČKI

V TRSTU, 1915

Založila in izdala knjigarna J. Štoka.

Fr. Polakowski

Ljubljana.

1916.

K. 1. 20

UTVA

An illustration of two gnomes. One gnome is on the left, sitting on a banner and holding a large bell. The other gnome is on the right, peeking over the banner. A string of bells hangs down from the banner on the left side.

KRAGULJČKI

V TRSTU, 1915

Založila in izdala knjigarna J. Stoka.

44985

030017221

K A Z A L O.

	Stran
Kateri kerub	7
Smrečica	8
Mraz	10
Kraguljčki	12
V zatonu	13
Prvi krajec, suh možiček	14
Prvi snežec	16
Vesna	17
Krist je vstal	18
Jurjeva	20
Ej, ti oblaček	22
Koliko je zvezd	24
Na polju	26
Tiho je legel mrak	28
Ti gaj samotni	30
Rožice	32
Kaj kleplje	34
Uspavanka	35
Siromak podlesek	36
Prve hlače	38
Mladi turist	40
Legenda o figovem drevesu	42
Pri zibelki	45

Kraguljčki veseli
so pesem zapeli
črez zimsko polje.

Naj jo pojò,
saj ne vedò,
da nekje
junaki mrjò.

Kateri kerub

Povej mi, dete nežno moje,
kateri kerub v te se spremeni,
da angelski se tvoj obraz mi zdi,
ko šepetaš molitve svoje!

Pobožno sklepaš roki mali,
navzgor nedolžno vpreš oči.
Kateri kerub v te se spremeni,
da raj se v tebi ves zrcali!

Molče poklekнем ti ob strani,
ljubezni, sreče polno je srcé.
In k Bogu misel mi pobožna gre,
da tako vedno te ohrani.

Smrečica.

Stoji, stoji mi smrečica,
oj smrečica zelena,
in z zlatimi je nitkami
kot bajka prepletena.

Z orehi, pomarančami
bogato obložena
in s pisanimi svečkami
vsa, vsa je razsvetljena.

Pa zrastle ni ta smrečica
v zasneženem mi gaju;
ej, take smrečice rastò
za pridno deco v raju.

V božično noč sam Jezušček
na ramo jih zadene,
prinese doli na zemljo
in deci raj odklene.

Mraz.

Mraz zakima sredi polja,
cinca k starki zimi;
ga pozdravljajo snežinke:
„Očka, Bog vas sprimi!“

In pozdravljajo na vasi
snežni ga možici
s pipico ugaslo v ustih,
kakor stari strici.

Vran sestradan pa zaprosi:
„Mraz, domov obrni!“
Vsa prezebla de senica:
„Vrni se, no, vrni!“

On pa mrk in nem koraka
tja do hišnih duri,
toda mati mu zapre jih,
bolje v peč podkuri.

A iz izbe mu skoz okna
deca osle kaže.
Mraz pa se razhudi, z ledom
šipe jim zamaže.

Kraguljčki.

Kraguljčki veseli
so pesem zapeli
črez zimsko ravan;
in vranci hiteli
po cesti so beli
v zasneženo plan.

Je Mraz kočijažil
konjičke je dražil,
da bolj naj drvè!
Po hrbtih jih švrkal,
na okna je trkal
tak mimogredè.

V zatonu.

Solnce, zlati očka, v morje
svojo je ubralo pot
in s poslednjimi pogledi
pozlatilo jasni svod.

Noč tedaj je tiho legla
prek morja in čez gorè,
v temno krilo že objela
širno, cvetno je poljè.

Pa je solnce zaskrbelo
še v zatonu za svoj svet
in poslalo majko luno
tiho, tiho na ogled.

Prvi krajec, suh možiček . . .

„Prvi krajec, suh možiček,
kam veslaš?
kam skoz bele se oblačke
ti peljaš?

Mar k Miklavžu, al k Božičku
v sveti raj;
mar k rogatemu možičku
v črni kraj?

Prvi krajec, suh možiček,
tja nikar;
tam igrač ni, ni bonbončkov
prav nikdar!

Tja k Miklavžu se obrni
v sveti raj,
kmalu se mi spet povrni
in prinesi kaj!“

Prvi krajec, suh možiček,
tja veslal;
kmalu se je ves okrogel
prismejal.

Kar je v paradižu dobil,
sam je snel;
polna usta je bonbončkov
še imel.

Prvi snežec.

(Ob smrti bratca)

Oko si željno v hrib upiral,
kdaj se prikaže prvi sneg;
kako, kako težko si čakal,
da ti pobeli solnčni breg.

Trgaje zadnji cvet jeseni
vesele pesmice si pel;
kaj slutil si, da prvi snežec
gomilo tvojo bo odel!

Vesna.

Preko polja Vesna gre,
solnčna vsa je njena pot,
s cvetjem posejane vse
steze njene so povsod.

In srebrn glas prek polja
trepeta v dehteči zrak,
kot da strun bi tisočerih
njen dotikal se korak.

Krist je vstal.

Zvončki beli prikipeli
so iz tal,
so po loki zazveneli:
Krist je vstal!

Bela vrba upogiblje
veje v val,
šepetaje se zaziblje:
Krist je vstal!

Kvišku škorec je pogledal,
sfrfotal,
da oblačkom bi povedal:
Krist je vstal!

Solnčni žarek izza gor je
prisijal,
zlato vest je zlil na morje:
Krist je vstal!

Jurijeva.

Zacingljali zvončki beli
pesem so veselo;
mrzla burja, sneg in krivec —
vse je konec vzelo.

Prišel je na čilem vrancu
sveti Juri v kraje,
vse možice je snežene
zmagal kakor zmaje.

In zato odprla Vesna
na stežaj je duri,
se čudila: „Kak junak si
hraber — sveti Juri!“

In trobentice zapele
večno so mu slavo;
zacingljali zvončki beli,
venčali mu glavo.

Ej, ti oblaček

Ej, ti oblaček na nebnem oboki
si sodček odprl,
cvetje si drobno na pisani loki
potlačil in strl.

Lilijam nežnim na mojem si vrtu
kelhe natočil,
čmrlje, čebele in brze metuljčke
vse si premočil.

Vitko vejevje si drevju potresel,
hruške so pale
s posteljic mehkih, kjer lahno so prej se
in varno zibale.

Izprazenjen zdaj balzama sodček je tvoj,
dalje potuješ
tja proti zapadu. Bog bodi s teboj!
ali me čuješ?

Koliko je zvezd

Skrito v žitu poje muren:

tri, tri, tri, tri, tri.

Zvezdice na nebu šteje:

en, dva, tri, tri, tri.

Prepelica ugovarja:

pet jih, pet je, pet;

ta-le čriček, ta-le muren

le do tri zna štet.

Oglasi se čuk v topolu

prav zamolklo: sto!

Niso tri le, ni le pet jih,

sto, pa bo jih, sto.

Palček-malček raz pečine
buli v nebosklon:
koliko je zvezd, se čudi,
več ko milijon!

Zvezdice na nebu gori
se smejó ves čas:
kdor nas hoče prav prešteti,
k nam naj pride v vas.

Na polju.

Žanjicam se srpi na solncu bliščijo,
in s pisano ruto jim vetrec igra ;
veselo nad njivo škrjančki žgolijo,
a pivka že prosi tam v lozi dežja.

Naš kosec skrban se gor k nebu ozira:
„Nikar še, nikar še!“ on moli Boga,
„prej detelja, snopje pod streho naj bode,
potem pa, Gospod, če je volja Tvoja!“

Hitreje žanjicam se sučejo srpi,
urnejši je koscem prevdarni zamah.
Pokošene bilke neslišno ječijo,
in rod prepeličji umika se plah.

Dovršeno delo. — Vesela zdaj pesem
žanjicam, grabljicam iz grla privrè.
Doma gospodinja poti se pri kuhi,
za delavce pridne že peče in cvrè.

Tiho je legel mrak.

Tiho je legel mrak;
v žitu zasanjal mak
mehek je san.
Zvonček utihnil je,
lučko upihnil je
trudni zemljan.

Pika-polončice,
pridne devičice,
so zadremale;
toda kresničice,
tiste noričice,
so zaplesale.

Švignil iz temnih lin
nočni je fantalin,
mrk netopir,
in je kresničice
tiste noričice,
vabil na pir.

Pa so sledile mu,
prišle nič več domu,
tam so končale.
To so menile se
pika-polončice,
ko so vstajale.

Ti gaj samotni . . .

Ti gaj samotni, tihi gaj,
ti več en si sanjač;
in tak postanem tudi jaz,
ko tvoj sem pohajač.

Ko v tvoje sence se vtopim,
tako si tih in mrk takrat.
A jaz pa vem, da ti je skrit
za vsakim deblom škrat.

A jaz pa vem, opolnoči
začne pri vas se ples,
ples gozdnih vil; prikukajo
ti škratje iz dreves.

In mušnice odprò oči,
in čuka čuk v skalah.
Pred dnevom pa ti zopet se
potuhne vse na mah.

In ti si spet ves tih in nem,
tak si, kot večni samotar;
ko v senco se ti potopim,
postanem sam sanjar.

Rožice.

Na poljani, glej, duhti
cvetje neštevilno,
se na solnčече jezi,
ker je žge presilno.

A razgrne se na dol
megla tiha, siva,
rožice zdaj se solzè,
ker jih tema skriva.

Zapihale so čez plan
sapice ledene
in razgnale raz ravan
haljice meglene.

„Ej, ve sape, sapice“,
cvetke zajokale,
„kje so naše kapice,
kapice prezale?“

Siv oblaček to je čul,
vjezil se na sape
in na cvetje je nasul
mrzle snežne kape.

Rožice, ubožice
vmirajo pod kapo
in vmiraje kličejo
solnce, meglo, sapo

Kaj kleplje!

Kaj kleplje na vasi jekleno koso
sosedov Francé,
da jutri zarana pomoril bo žnjo
sirotice rožice vse.

Ljubeče jih danes še solnce obseva
in rosa poji,
veselo nad njimi škrjanec popeva
čebela veselo brni.

A jutri osorej, ti cvetje drobno,
kaj čaka pač te?
Kaj kleplje na vasi jekleno koso
ta grdi, ta trdi Francé!

Uspavanka.

Spavaj, spavaj, hčerka moja,
spavaj mirno mi nocoj,
bdi pri tebi mama tvoja,
bdi nad tabo angelj tvoj!

Spavaj, spavaj, dete moje,
spavaj mirno in sladko,
k angelcem v vesele roje
sanje tebe že neso.

Ž njimi se igraš veselo,
v spanji ljubko se smehljaš;
dobro bi se mami zdelo,
da jo s sabo kdaj peljaš.

Siromak podlesek.

Siromak podlesek
je iz tal prikukal,
ko pastir v jeseni
je s planin priukal.

Kot razkošno cvetje
vigredi poletja,
rad i on navžil bi
ptičjega se petja.

Toda ptičke drobne
prej so odletele,
predne snežec goram
dal je krone bele.

Osamljen na robu
je podlesek plakal,
da bi ga pobožal,
solnčeca je čakal.

Toda noč je krilo
mrzlo nanj spustilo
in v gomilo hladno
spet ga položilo.

Prve hlačke.

Janko naš junak je pravi,
moško stopa, govori;
prve hlačke danes ima,
kar si bodi, to vam ni.

To pa tudi ve prav dobro
in zato je ves ohol,
kakor kralj ponosno stopa
po dvorišču gor in dol.

Murče, pasja ta mrcina,
spremljevalec zvest mu je,
toda piške po dvorišču
plaši s potjo semtertje.

Bil celò tako predrzen,
da zagrabil je za rep
staro kuro; na dvorišču
vrišč nastal je in pretep.

Kurji gazda, star petelin,
je prifrftotal črez plot;
Murče je spoznal nevarnost,
stisnil rep in skril se v kot.

A zato pa v Janka kure
se srdito zapodè,
in da mame bi ne bilo,
hlačkam bilo bi gorjè.

Mladi turist.

Moj dobri tovariš nahrbtnik
na mojih že ramah sloni;
še palico brzo zdaj v roko,
dom, kmalu za mano boš ti.

Dolina pred mano vsa v cvetju,
obrobljena z vencem gora,
prepasana z reko srebrno,
kak vabi in kliče me vsa.

Mežikajo tihe vasice
poredno mi izza vrtov,
prijazno me vabijo sence
šumečih, duhtečih gozdov.

Pred mano zdaj svet se odpira
in vabi tujine me čar,
tja željno oko se ozira.
a doma ne zabim nikdar.

Legenda o figovem drevesu.

Vitka črešnja v vrtu cvela,
proti solncu je kipela.
A ne daleč tam pod njo,
vse krivenčasto in zvito,
z redkim listjem slabo krito,
plaka figovo drevo.

„Kaj solziš se, nebogljenče?“
vpraša črešnja pohabljenče.
„Kaj ti zvilo je kosti?
Kaj, da cvetja nikdar nimaš,
kaj da k tlom le vedno kimaš?
Solnce te ne veseli?“

„„Kaj je veje moje zvilo,“ “
toži pohabljenče milo,
„„kaj, da cvetja nikdar ni? —
Kar je peklo zla rodilo,
name se je navalilo.
Kak potem še cvelo bi!

Izdajalec je šel mimo,
v duši greh in v srcu zimo,
v roki držal je mošnjó.
To je s srdom vrgel vame,
sam se je obesil name:
Bil je Judež lškarjot.

Pod to težo deblo svoje
skrivilo sem; veje moje
zvite so mi od takrat.
Cvetje nikdar me ne krasi,
in še v dandanašnjem časi
kot mošnjček je moj sad.“ “

Pri zibelki.

(Po tujem motivu).

Spi, sinko moj,
tvoj očka šel je v boj;
a mamici naročil je,
naj čuva, naj varuje te!
Spi, sinko, spi!
Bog zna, kje on bedi!
Dejal je, da se vrnil bo,
o mili Bog, a kdaj bo to?

Spančkaj otrok!
Duši mi pesem jok.
Zla slutnja srcu govori,
da očka tvoj več ne živi,
da sredi polja bled, krvav
on večno spanje spi!...

Spi, sinko moj,
tak sama sva nocoj!
Solze pekó me že v očeh,
na tvojih, dete, sam je smeh.

Spi, sinko moj!
Tvoj očka šel je v boj,
a mamici naročil je,
naj čuva nad teboj.

Spi, sinko moj!

Tiskarna „EDINOST“ -- Trst.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000412656

Тискарна „ЕДИНОСТ“ — Тит.